III. KENT KONSEYLERİ SEMPOZYUMU

Geleceğin Kentlerinde İşbirliği ve Dayanışma

BİLDİRİ KİTABI

TÜRKİYE KENT KONSEYLERİ BİRLİĞİ

Balıkesir KENT KONSEYİ

GELECEĞİN KENTLERİNDE İŞBİRLİĞİ ve DAYANIŞMA

III. KENT KONSEYLERİ SEMPOZYUMU

BİLDİRİ KİTABI

III. Kent Konseyleri Sempozyumu
Geleceğin Kentlerinde İşbirliği ve Dayanışma
(Bildiri Kitabı)

Yayına Hazırlayan
Mürsel Sabancı
Murat Erdem
Öğr. Gör. Ali Erfidan

Grafik Tasarım ve Uygulama
Abdurrahman DOĞAN

Adres
Atatürk Mahallesi Kepsut Caddesi No:71/A Karesi / BALIKESİR

İletişim
Tel: 0266 239 48 42 / Mobil Hattı: +90 534 015 85 24
Web: www.balikesirkentkonseyi.org
balikesirkentkonseyi blkkentkonseyi

TÜRKİYE KENT KONSEYLERİ BİRLİĞİ
Balıkesir KENT KONSEYİ

— Sempozyum Afişi

III. KENT KONSEYLERİ SEMPOZYUMU DÜZENLEME KURULU

- Prof. Dr. Savaş Zafer Şahin
- Prof. Dr. Abdullah Soykan
- Prof. Dr. Mithat Arman Karasu
- Doç. Dr. Battal Keskin
- Doç. Dr. Lale Özgenel
- Mürsel Sabancı
- Hasan Soygüzel
- Necati Binici
- Zeynep Özbaş Arıkan
- Gülay Aktaşçı
- Ekrem Aslan
- Gökhan Orhan
- Av. Cüneyd Altıparmak
- Öğr. Gör. Dr. Caner Börekçi
- Öğr. Gör. Ali Erfidan
- Murat Başlar
- Hülya Alper
- Melis Şahin
- Derya Solak

İÇİNDEKİLER

III. KENT KONSEYLERİ SEMPOZYUMU DÜZENLEME KURULU 2

SUNUŞ 9

HEMŞEHRİ HUKUKU VE KENTLİLİK BİLİNCİ

Hemşehri Kimliğinin Kentli Kimliğine Etkisin İncelenmesi
Öğr. Gör. Dilek TOPCU MUMLU 13

Müze Etkinliklerinin Kentlilik Bilincine Katkısı Üzerinde Bursa Örneği
Fikret ALKAN ve Bilal CANPOLAT 27

Kent Konseylerinin Kentlilik Bilincinin Gelişimine Katkısı: Edirne Kent Konseyi Örneği
Prof. Dr. Mahmut Güler
Aşr. Gör. Gökben Demirbaş 35

KENTLİ HAKLARI VE KATILIM HUKUKU

Hukuk ve Etik Bağlamında Kent Konseyleri: Mevzuatın ve Uygulamanın Genel Bir Değerlendirmesi
Cüneyt ALTIPARMAK
Ekrem ASLAN 51

Katılımcı Bütçeleme: Kent Konseylerinin Rolü
Dr. İsmail GÜNEŞ 57

Türkiye'de Yerel Katılıma İlişkin Hukuki Düzenlemelerin Katılımcı Demokrasi Bağlamında Değerlendirmesi
Dr. Öğr. Üyesi Fatih Turan YAMAN 71

Dirençli Kentler: Kent Konseylerinin Rolü
Dr. İsmail GÜNEŞ 87

Kentlilik Bilincinin ve Katılımcı Kentsel Politikanın Oluşumunda Kent Konseylerinin Rolü
Rugeyya KUMTEPE 97

KENT YÖNETİMİ VE KARAR ALMA MEKANİZMALARINA KATILIM

Kent Konseylerinde Kadın Temsili
Ayşe Kaşıkırık & Melek Toprak 107

Kent Konseyleri Bağlamında Çocuk Katılımı ve Çocuk Failliği: Örnekler ve Öneriler
Ayşe Yılmaz
Melih Elidüzgün
Elif Yağız 115

Yerel Yönetimlerin Karar Alma Mekanizmalarına Katılımı Açısından Sivil Toplum Kuruluşlarının Etkisi: Balıkesir Kent Konseyi Örneği
Enes Karataşlar 123

Türkiye'de Belediyelerin Kültür-Sanat Hizmeti Sunumunda Karar Alma Süreçleri
Fatih ÇAM 133

Kent Konseylerinin Belediye Hizmetlerine Etkileri Üzerine Bir Araştırma
Prof. Dr. Hüseyin Erkul
Dr. Hafize Seçtim
Uzm. Nurhan Özcan 139

Kuruluştan İşleyişe Kent Konseyleri ve UCLG-MEWA İlişkisi
Müslüm Yıldız 159

Yerel Katılım Aracı Olan Kent Konseyleri Bağlamında Yerel Yönetimler- Sivil Toplum İlişkileri: Gaziantep Kent Konseyi Örneği
Necati BİNİCİ
Ekrem ASLAN 171

SÜRDÜRÜLEBİLİR KALKINMA VE KENT KONSEYLERİ

Yerel Demokrasi Bağlamında Kent Konseyleri: Eskişehir Kent Konseyi Örneği
Dr. Öğr. Üyesi Asmin Kavas Bilgiç
Ahmet Faruk Basar 185

Sürdürülebilir Kalkınma ve Kent Yönetimi İlişkisine Hukuki Bir Bakış
Av. Merve Ergün 197

Alternatif Turizm Çeşidi Olarak Motosiklet Turizmi: Balıkesir İli Motosiklet Rotalarının Belirlenmesi ve Turizm Potansiyelinin Değerlendirilmesi
Doç. Dr. Sabriye Çelik Uğuz
Bahadır Beyhan 203

Kadın ve Turizm: "Kadın Dostu Kent" Olma Yolunda Balıkesir İlinin Değerlendirilmesi
Doç. Dr. Sabriye Çelik Uğuz
Merve Karakaş 221

Sürdürülebilir Turizm Kapsamında Bisiklet Turizmi ve Edremit Körfezi'ndeki Bisiklet Rotaları
Doç. Dr. Sabriye Çelik Uğuz
Harun Ataman 243

Kültürel Miras Açısından Balıkesir'in Kadın Giysisinin Sürdürülebilirliği: Balıkesir Pullusu
Prof. Dr. Süheyla Sarıtaş
Mürsel Sabancı
Nursel Süzaner Kılıç 257

Kent Konseyleri Nasıl Daha Verimli Olabilir?
Öğr. Gör. Tümay Mercan 269

KENT, AFET YÖNETİMİ VE KENT KONSEYLERİ

Balıkesir İli'nin Depremselliği ve Alınması Gereken Önlemler
Aysun AYKAN 285

Depremlerde Kurumsal Bilgi Aktarımı, İletişim ve İşbirliği Paylaşım Sistemleri
Mehmet Can SOYHAN 297

CBS Tabanlı Gerçek Zamanlı Afet ve Acil Durum Kriz Yönetim Sistemi Balıkesir
Murat YAMAN
Halil YILMAZ
Sadıkcan DEMİR 313

GELECEĞİN KENTLERİ VE KENT KONSEYLERİ

Geleceğin Kentlerinde Sağlık ve Katılım Politikaları
Prof. Dr. Azize Serap Tunçer 323

Habis Sorunlarla Mücadelede Kent Konseylerinin Rolü: Akçaabat Kent Konseyi Örneği
Dr. Öğr. Üyesi Çağrı ÇOLAK 339

Kentliler Arasında Kolektif Bellek Oluşumu: Kentlilik Bilinci TR22 Güney Marmara Bölgesi Kentleri Örneği
Tuğba Bozkurt 351

Kent Konseylerinde Çocuk Olmak: Türkiye'deki Kent Konseylerinde Çocuk Meclislerinin Etkinlik Analizi 365
Yağmur CAN
Doç. Dr. Çiğdem AKMAN
Doç. Dr. Elvettin AKMAN 365

KENT KİMLİĞİ VE KENT KONSEYLERİ

Somut Olmayan Kültürel Mirasın Korunmasında Kent Konseylerinin Rolü: Eskişehir Kent Konseyi Üzerinden Bir İnceleme
Bülent İNCİ 385

Kent Kimliğinin Oluşumunda Kültür Varlıklarının Önemi: Mardin Üzerine Bir Değerlendirme
Doç. Dr. Evindar Yeşilbaş 399

Yerel Demokrasi Bağlamında Kent Konseylerinin İşlevinin İstanbul İlçeleri Özelinde İncelenmesi
Dr. İskender GÜNEŞ
Dr. Kemal KAYA 417

Kent Kimliği, Kentsel Bellek ve Müze İlişkisi: Karaman Üzerine Bir İnceleme
Ziya MUSLUOĞLU
Eyüp Hüsamettin ASLAN 433

GÖÇ VE KENTLER

Ardahan Özelinde Kent ve Yaşlılık
Evren Güzel 447

Göç kapsamında Kent Konseyleri Faaliyetlerinin İncelenmesi ve Konseylere Öneriler
Dr. Hakan Ömer Tunca 455

Organize Sanayi Bölgelerinin Göçe ve Kent Planlamalarına Etkisinin İncelenmesi: Balıkesir Örneği
Doç Dr. Tahsin GÜLER
Kübra CANBAZ AKÇA 471

ÇEVRE VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ

İklim Değişikliği Bağlamında Avrupa Birliği'nin Mavi Ekonomi Politikaları: Türkiye için Politika Önerileri
Arş. Gör. Aygün Karlı 489

Kentleşme Sonucu Kaybolan Balıkesir'in "Mavi Yıldız"ının Yeniden Keşfi
Prof. Dr. Fatih SATIL 501

Bitkisel Üretimdeki Vahşi Sulama Sistemlerinin Kuraklık Üzerine Etkileri ve Balıkesir Özelinde Değerlendirme
Mustafa Birol
Murat Karacan 507

Sularımızdaki Görünmez Tehlike: Mikroplastik
Nergiz Koruoğlu
Naz Kılıç
Busenur Sarı 519

Değişen İklim Koşulları ve Yeni Enerji Deseni Paradigması: 2050 Dünyası İçin Girişimler
Salahattin Yıldız
Prof. Dr. Murat Kasımoğlu 535

Kent Yönetimlerinin Çocuk Gelişiminde Doğal ve Çevre Alanlarına Karşı Tutumu
Dr. Salih Soner GÜLER
Ümit Güven AKÇAKAYA 551

İklim Değişikliği Yönetişimi ve Türkiye Üzerine Bir Değerlendirme
Şahide Nur Ocaklı 561

PANDEMİ VE KENT KONSEYLERİ

Salgın Döneminde Kent Konseylerinin Etkinliği
Dr. Meryem Arslan 579

Koronavirüs ile Mücadelede Çok Düzeyli Yönetişimin Yerel Aktörlerinin Kentsel Dirençlilik Bağlamında Değerlendirilmesi: Bandırma İlçesi Örneği
Arş. Gör. Sinem Atay 587

Covid-19 Salgını Sürecinde Toplumun Sağlık Okuryazarlığı Davranışları İle İlgili Aile Hekimlerinin Görüşleri (Balıkesir Örneği)
Seher Dalgıç, Sinem Koruoğlu,
Hamza Bülbül 601

SEMPOZYUM BİLİM KURULU 622

Dirençli Kentler: Kent Konseylerinin Rolü

Dr. İsmail GÜNEŞ
Çukurova Üniversitesi, ismailgunes@cu.edu.tr

Özet

BM'nin Sürdürülebilir Kalkınma Hedeflerinden biri olarak, şehirlerin dayanıklılığı artık kritik bir kentsel gündem olarak kabul ediliyor. Dirençli şehir bir şehrin bireyler, kurumlar, işletmeler ve sistemler gibi tüm bileşenlerinin ne tür kronik stresler veya akut şoklar yaşarlarsa yaşasınlar hayatta kalma, uyum sağlama ve gelişme kapasitesini yansıtmaktadır. Dayanıklılık, bireylerin, toplulukların ve sistemlerin stres ve şoklar karşısında uyum sağlama, hayatta kalma ve büyüme ve hatta koşullar gerektirdiğinde dönüşme kapasitesidir. Artan çevresel sorunlar, yoksulluk, iklim değişikliği, artan işsizlik, göçmenlik, artan kentsel suçlar, terörizm, ekonomik krizler, doğal afetler, salgınlar, kentlerin herhangi bir krize karşı yüksek oranda bağışıklık sahibi olmasını gerekli kılmaktadır. Dayanıklılığı sağlayan dört alan ise ekonomi, yönetim, toplum ve çevredir. Bu çalışmamızda Kentsel Dirençliliğin indeks yardımıyla ölçülmesi ve kent konseylerinin bu anlamda yerel yönetimlerle işbirliği içerisinde bu sürece nasıl katkı yapabilecekleri incelenecektir.

Anahtar Sözcükler: Direçli Kent, Kent Konseyi, Afet, Yerel Yönetim, Belediye, farkındalık.

Kentsel Direnç Nedir?

Dirençli Şehir kavramı şehir planlamacıların, akademik çevrenin ve yerel yönetimlerin giderek daha fazla ilgisini çekmektedir. Geçmişten bu yana psikolojinin bireyler için kullandığı dayanıklılık kavramı artık günümüzde kentlerin yaşadığı her tür ekonomik, sosyal, çevresel, doğal olayların türleri ve sıklığı ne olursa olsun, şehri oluşturan bireyler, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları, sivil topluluklar, hane halkının oluşturduğu sistemin bütününün hayatta kalma, gelişmelere uyum sağlama ve gelişme yeteneği göstermesini kentsel direnç olarak tanımlayabiliriz.

Dayanıklılık kavramı kökeni biyoloji ve ekosisteme kadar giden bir terimdir. Ekolojik sistemlerin dramatik bir değişim olmadan değişikliklere karşı sürekliliği ve değişimi özümseme kapasitesi olarak tanımlanmaktadır. Bu anlamda dayanıklılık, kalıcılığın bir ölçüsüdür. Sosyal bilimler bu kavramı ödünç alarak ekoloji, kültür, toplumsal sistemler gibi alanlarda kullanmıştır. Sosyal ve ekolojik bir kavram olarak ekolojik sistemlerinin temel ilkeleri toplumların işlevlerini anlayabilmek için kullanılmıştır. Zamanla psikoloji, coğrafya, sosyaloji, planlama, ekonomi alanlarında kullanılmıştır (Holling, 1973: 14; Alexander, 2013: 2712).

20'nci yüzyılın ortalarında dünya nüfusunun yüzde 30'u büyük şehirlerde yaşarken, şu anda nüfusun yarısından fazlası şehirlerde yaşıyor Büyük yerleşim merkezlerinde nüfus artışları yaşanıyor. 2050 yılına kadar dünya nüfusunun yüzde 80'inin kentli olacağı tahmin ediliyor. Asya, Afrika ve Latin Amerika ülkelerinde bulunan şehirlerde daha yüksek artış oranları gözlemlenmektedir. Bu süreçte nüfusu en az 10 milyon olan ve mega kent olarak adlandırılan kentlerin sayısı artarken bu şehirlerdeki yer sıkıntısı sonucunda kontrolsüz genişleme ve nüfus yoğunluğunun da artması bekleniyor. Yoksul ülkelerde ise bunlara ek olarak sağlıklı çevre koşulları, sağlıklı içilebilir su sorunu, altyapı ve konut sorunları da yaşanmaktadır. Kentler büyüme eğilimine ister planlı ister plansız şekilde devam edecektir. Bir kentin yaşanabilir olması yeşil alanları, kentsel altyapısı, çevreyle uyumlu toplu taşıma ve ulaşım sistemleri, sağlıklı konut ve kentsel güvenliğin sağlanmasına bağlı olacaktır (Hille,2017).

Ekonomik Kalkınma ve İşbirliği Örgütü OECD'ye göre ise dirençli şehirler gelecekteki ekonomik, çevresel, sosyal ve kurumsal şoklara hazırlıklı olan, onları absorbe edebilen ve bu krizlerden sağlam çıkabilen şehirlerdir. Bu yönüyle dirençli şehirler sürdürülebilir kalkınma, refah ve kapsayıcı büyümeyi teşvik eden şehirlerdir. OECD'ye göre direnç alanları 4 ana gruptan oluşmaktadır. Bunlar ekonomik, yönetimsel, toplumsal ve çevresel değişkenlerdir.

DİRENÇ ALANLARI	
EKONOMİ	**YÖNETİM**
Çok sayıda sektör Büyüme yaratmak için dinamik bir ekonomik yapı Koşullar yenilikçiliğin gerçekleşmesine izin verir İnsanlar istihdama, eğitime, hizmetlere ve beceri eğitimlerine erişebilir	Net liderlik ve yönetim Stratejik ve bütünleşmiş yaklaşımlar liderler tarafından alınır Kamu sektörü doğru becerilere sahiptir Hükümet açık ve şeffaftır
TOPLUM	**ÇEVRE**

Toplum kapsayıcı ve uyumludur Topluluklardaki vatandaş ağları aktiftir Mahalle güvenlidir Vatandaşlar sağlıklı yaşam sürer	Ekosistem sağlam ve çeşitlidir Altyapı temel ihtiyaçları karşılayabilir Yeterli doğal kaynaklar mevcuttur Arazi kullanımına yönelik tutarlı politika
ŞEHİR DİRENCİ ÖLÇÜMÜ	
EKONOMİ	**YÖNETİM**
GSYİH Büyüme Oranı İşsizlik Yeni Açılan İşyeri Kapanan İşyeri Cinsiyete Göre İşgücüne Katılım Oranı Cinsiyete Göre Çalışan Sayısı	Kamu Kurumları Yerel Yönetimler Sivil Kuruluşlar
TOPLUM	**ÇEVRE**
Cinsiyet ve Yaşa göre göç Yoksulluk Düzeyi Hanehalkı Geliri Nüfus ve Dağılımı Hizmetlere yakınlık (500 Metre)	Nüfus Yoğunluğu Kişi başına yeşil alan Yerleşik Alan yüzdesi Endüstriyel ve Ticari alan Yüzdesi Açık alana yakın vatandaş oranı Ulaşım konumuna yakın yeni gelişme alanları yüzdesi

Tablo:1 Direnç ALanları ve Şehir Direncinin Ölçümü
Kaynak: OECD , 2019 Resilient Cities, https://www.oecd.org/regional/resilient-cities.htm

Mcr2030 ve Kentsel Direnç

Sendai Afet Riskini Azaltma Çerçevesinin 2015 yılında kabul edilmesiyle, Şehirleri Dirençli Hale Getirme çalışmaları yeni bir aşamaya geçti ve odağını daha fazla uygulama desteğine, öğrenme ve işbirliğine dayalı yerel eylem planlamasına ve şehirlerdeki ilerlemenin izlenmesine doğru yöneldi. Bu süreçte Şehirler için Afet Dayanıklılığı Karnesi 2017 yılında Cancun, Meksika'daki Küresel Afet Riskini Azaltma Platformu'nda yayınlandı. Birleşmiş Milletler Afet Riskini Azaltma Ofisi (UNDRR) tarafından Avrupa Komisyonu, IBM, AECOM ve Şehirleri Dayanıklı Hale Getirme Kampanyası 2010-2020 dönemimde uygulama alanı buldu. On yıl devam eden *"Şehirleri Dayanıklı Yapma"* çalışmalarından alınan dersler ışığında MCR2030, ICLEI – Sürdürülebilirlik için Yerel Yönetimler; Uluslararası Kızılhaç ve Kızılay Dernekleri Federasyonu (IFRC); Japonya Uluslararası İşbirliği Ajansı (JICA); Esnek Şehirler Ağı (R-Cities); Birleşmiş Kentler ve Yerel Yönetimler (UCLG); Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşimleri Programı (UN-HABITAT); Birleşmiş Milletler Proje Hizmetleri Ofisi (UNOPS); Dünya Bankası Grubu; Sekretarya olarak Birleşmiş Milletler Afet Riskini Azaltma Ofisi (UNDRR) ile Dünya Şehir Verileri Konseyi (WCCD) desteği ile Ekim 2020'de yaşama geçirilmiştir ve Ocak 2021'den 2030'un sonuna kadar devam edecektir.

MCR2030, şehirlerin risk azaltma ve dayanıklılık konusundaki anlayışı geliştirmek, riski azaltmak ve dayanıklılık oluşturmak için stratejik planlamayı geliştirmek ve dayanıklılık yol haritası hazırlanması süresince rehberlik ve destek vermeyi amaçlayan bir oluşumdur. Tüm şehirler ve yerel yönetimler MCR2030 üye şehirleri olarak kaydolmaya teşvik edilmektedir. Şehirlerin dayanıklılık yol haritasında ilerlemesini destekleyebilecek özel bilgi ve uzmanlığa sahip herhangi ulusal kamu kurumu, belediye ve birlikleri, kalkınma ajansları, STK, akademi

ve araştırma kurumları, özel sektör, yerel yönetimlere katılmaya ve desteklemeye teşvik edilmektedir. MCR2030'un amaçları doğrultusunda, *"yerel yönetim"* , şehirler, belediyeler, kasabalar, köyler, ilçeler, iller, eyaletler vb. katılım sağlayabilirler. MCR2030'a katılmak için şehirlerin etap değerlendirmesine girmesi ve belediye başkanları tarafından imzalanan taahhüt mektubunu alması gerekmektedir (Mcr2030a,b).

"Şehirleri Dayanıklı Hale Getirmek 2030" (MCR2030), savunuculuk yoluyla yerel dayanıklılığı artırmak, bilgi ve deneyimleri paylaşmak, şehirden şehre öğrenme ağlarını karşılıklı olarak güçlendirmek, teknik uzmanlık enjekte etmek, birden fazla hükümet katmanını birbirine bağlamak ve ortaklıklar kurmayı amaçlamaktadır. MCR2030, kentsel dayanıklılık için net bir 3 aşamalı yol haritası sunarak, araçlar sağlayarak, bilgi ve izleme ve raporlama araçlarına erişim sağlayarak, şehirlerdeki riski azaltmak ve direnç oluşturma konusunda destek sağlamaktadır. MCR2030, Şehirlerin 2030 yılına kadar kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir olmasını sağlamayı, Sürdürülebilir Kalkınma Hedefi 11'in (SDG11) *"Şehirleri ve insan yerleşimlerini kapsayıcı, güvenli, dayanıklı ve sürdürülebilir hale getirme"* ve Sendai Afet Riskini Azaltma Çerçevesi, Paris Anlaşması ve Yeni Kentsel Gündem dahil olmak üzere diğer küresel çerçevelere doğrudan katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.

Belediyeler kentsel dirençlilik oluşturmada temel itici güçlerdir. Belediyeler, şehirlerin gelecekteki riskleri karşılamaya hazırlanmalarına ve kalkınma hedeflerini sağlamalarına yardımcı olmada etkili politikalar ve araçlar geliştirmekten sorumlu oldukları için kentsel risklerin azaltılmasından yararlanır. Bu nedenle kentsel risk azaltma, sermaye yatırımlarını çekmek, yeni iş olanakları yaratmak, daha fazla sosyal eşitlik sağlamak ve daha dengeli ekosistemler sağlamak için fırsatlar sunmaktadır. Belediyeler, kendi seçmenlerinin refahı için liderlik yaptıkları için, afetlere karşı dayanıklılığı kentsel gelişim planlama süreçlerine ve günlük şehir faaliyetleriyle başarıyla bütünleşmede kilit konumdadırlar. Aynı zamanda vatandaşlara en yakın olan kurum durumdadır (Mcr2030c).

Dirençli Kent Karnesi ve Hızlı Risk Tahmini

Hazırlanan dirençli kent karnesi yerel yönetimlerin afet dayanıklılığını değerlendirmelerine izin veren bir dizi değerlendirme olanağı sağlamıştır. Bu ilkeler UNDRR'nin Şehirleri dirençli hale getirmek için on temel etrafında yapılandırılmıştır. Ayrıca, Sendai Afet Risk Azaltma Çerçevesi: 2015-2030'un uygulanmasındaki ilerleme ve zorlukların izlenmesine ve gözden geçirilmesine yardımcı olmak amacıyla ve afet riski azaltma ve dayanıklılık stratejilerinin hazırlanması için temel analizleri desteklemektedir. Bu 10 temel ilke şunlardır.

Temel 1	Afet direnci için organize olmak
Temel-2	Mevcut ve gelecekteki risk senaryolarının tanımlanması, anlaşılması ve kullanılması
Temel-3	Dirençlilik için finansal kapasitenin güçlendirilmesi
Temel-4	Esnek kentsel gelişim ve tasarımın izlenmesi
Temel-5	Doğal ekosistemler tarafından sunulan koruyucu işlevleri geliştirmek için doğal tamponları koruyun
Temel-6	Dirençlilik için kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi
Temel-7	Dirençlilik için toplumsal kapasitenin anlaşılması ve güçlendirilmesi

Temel-8	Altyapı dirençliliğinin artırılması
Temel-9	Etkili hazırlık ve afet müdahalesinin sağlanması
Temel-10	Kurtarma işleminin hızlandırılması sonrası iyileştirme, rehabilitasyon hazırlıkları yapılması

Tablo 2. Kentsel Dirençliliğin 10 Temel İlkesi

Bu temel ilkelerin üzerine inşa edilen geliştirilen kentsel dirençliliği ölçmeye dönük karne çalışmasında iki farklı seviyede değerlendirme ve puanlama yapma seçeneği sunulmuştur.

1. *"Ön seviye"* ya da başlangıçta, önemli Sendai hedeflerine ve göstergelerine yanıt verme ve bazı kritik alt sorulardan oluşmuştur. Bu yaklaşımda bu soruların yanıtlanabilmesi için şehrin paydaşlarının kartılım sağladığı 1 ila 2 günlük bir şehir çalıştayının yöntem olarak kullanılması önerilmiştir. Toplamda her biri 0-3 puan aralığında değerlendirilen 47 soru göstergesi bulunmaktadır.

2. *"Ayrıntılı değerlendirme"* yapılan ikinci aşamada ise, 1 ile 4 ay sürebilen ve ayrıntılı bir şehir dayanıklılığı eylem planına temel oluşturabilecek çok paydaşlı bir çalışma yapılması önerilmektedir. Ayrıntılı değerlendirmede, her biri 0-5 puan aralığında olan 117 gösterge bulunmaktadır.

Yerel yönetimler afet riskinin azaltılması ve kentsel direncin artırılması konusunda paydaşlarla başlatmak için önce ön seviye karneyi kullanmayı düşünebilirler. Ön karne değerlendirmesinin sonucuna dayanarak, belediyeler ayrıntılı karne değerlendirmesinin tamamını tamamlamayı veya özel bir alanda yoğunlaşmayı tercih edebilirler. Karne her ne kadar bağımsız bir şekilde bir araç olarak kullanılabilse de şehrin kendine özgü tehlikelerini ve risklerini de göz önünde bulundurmak gerekir.

Hem insan hem de fiziksel varlıklara yönelik mevcut ve gelecekteki riskleri / stresi / şokları ve maruz kalma tehditlerini tanımlamak ve anlamak için tasarlanan Birleşmiş Milletler Afet Riskini Azaltma Ofisi (UNDRR) ve Deloitte tarafından geliştirilen *"Hızlı Risk Tahmin"* aracı (Quick Risk Estimation :QRE) bu aşamada yararlı olacaktır. QRE Aracı tam ölçekli bir risk değerlendirmesi değil, ortak bir anlayış oluşturmak için çok Paydaşlı bir katılım sürecidir. UNDRR tarafından özetlenen tehlike sınıflandırmasını kullanır. QRE aracında yer alan tehlike göstergeleri, Sendai Afet Riskini Azaltma Çerçevesi 2015 - 2030 ve Sürdürülebilir Kalkınma Hedefleri ile uyumludur (Mcr2030e).

Halk sağlığı sorunlarının birçok yönünü ve *"Şehirler için Afet Dayanıklılığı Karnesi"*'nde yeterince vurgulanamayan felaketlerin sonuçlarını güçlendirmeyi ve entegre etmeyi amaçlayan Halk sağlığı karnesi eki, halk sağlığının afet planlaması, azaltıcı etken ve müdahale ile ilgili birçok yönünü güçlendirmeyi amaçlamaktadır ve halk sağlığı sorunlarının afet risk yönetimine entegrasyonunun sağlanmasına yardımcı olmayı amaçlamıştır. Hastane hizmetleri kapasiteleri, yapısal ve yapısal olmayan güvenlik gibi daha belirgin sağlık faktörleri ele alınırken, afetle ilgili diğer halk sağlığı sorunların yeterli yer bulmaması nedeniyle UNDRR tarafından Dünya Sağlık Örgütü (WHO) ve ortakların desteğiyle eklemeler yapılmıştır. Toplamda, her biri 0-5 puan olan ve 5'in en iyi uygulama olduğu 23 soru / gösterge vardır. Benzer şekilde sonradan geliştirilen *"Endüstriyel ve Ticari Binalar için Afet Dayanıklılık Karnesi"* ya da kısaca *"Bina Karnesi"* binaların ve kampüslerin doğal veya insan yapımı afet-

lere dayanıklılığı için bir temel oluşturulmasını sağlamak, böylece iyileştirmelerin tanımlanmasına ve önceliklendirilmesi olanak tanımak amacıyla geliştirilmiştir. Ayrıca, iklim değişikliğinin etkileri belirginleştikçe, kentsel çevre değiştikçe veya binanın mülkiyeti ve/veya işleyişi değiştikçe ilerleme kaydedildikçe ilerlemenin izlenmesini sağlar. UNDRR Şehir Afet Dayanıklılığı Karnesi ile uyumlu olup hem devlete hem de özel sektöre ait ticari, endüstriyel ve çok konutlu binaların veya kampüslerin sahipleri, yöneticileri ve işletmecileri tarafından kullanılmak üzere tasarlanmıştır (Unisdr, 2019, Mcr2030f).

Kent Konseyleri İçin "Kentsel Dirençlilik" Farkındalık Çalışması Önerisi

Kent konseylerinden *"Kentsel Dirençlilik"* konusunda beklenen başlıca etkinlik ve faaliyetler şunlardır;

- Kamu kurumları dışında dirençlilik konusunda bir farkındalık etkinliği veya tanıtım yapılması. Vatandaşları ve halkı, yılda en az bir kez afet riskinin azaltılması ve dirençlilik oluşturmanın önemi konusunda eğitmek.
- Personel ve belediye meclisi ile dirençlilik konusunda bir oryantasyon çalıştayı düzenlenmesi. Şehir yetkilileri arasında dirençlilik oluşturma konusundaki farkındalığı ve anlayışının geliştirilmesi
- Dirençlilik oluşturma konusunda çok sektörlü bir komiteler oluşturulması. Şehir paydaşları ve belediye meclisinin dirençlilik stratejisini hazırlamak geliştirmek ve uygulamak için taahhütlerin alınması
- Afet riski azaltma ve dirençlilik stratejisinin geliştirilmesine katkı yapmak, önerilerde bulunmak. Kent konseyi tarafından hazırlanacak şehir stratejisinin onay için belediye meclisine gönderilmesini sağlamak
- Şehrin dirençlilik oluşturma konusundaki fikirlerini projelere nasıl dönüştüreceği konusunda liderlik yapmak. Bir dizi güvenilir projeye paydaş olmak.
- Şehirdeki kurum ve kuruluşlar arasında dirençlilik üzerine belirli faaliyetler düzenlenmesi ve daha uzun vadeli eylemlerin sürdürülmesinin sağlanması,
- Dirençlilik stratejilerini ve faaliyetlerini şehrin tüm sektörlerinde yaygınlaştırılmasının ve kurumsallaştırılmasının sağlanması,
- Akademik destek ile ilerlenmesi ve bir sonraki aşamada deneyimlerinizin ve iyi uygulamalarınızı sergilenmesi, diğer şehirleri dirençlilik yol haritası boyunca ilerlemeleri için desteklenmesi

Tüm bu süreci başarı ile yürütebilmek için farkındalık yaratarak başlamak gerekmektedir. Farkındalık yaratmak, insanları bir sorun veya konu hakkında bilinçlendirmek anlamına gelir. Belirli bir konu veya sorunun kamuoyunda daha görünür kılmak amacıyla insanların belirli bir konunun önemini anlamalarını ve bu sorunu çözmek için destek bulmalarını sağlamak gerekir. Farkındalık yaratma, tanımlanmış bir amaç veya hedefe ulaşmaya yönelik tutumlarını, davranışlarını ve inançlarını etkilemek amacıyla insanları bir konu veya konu hakkında bilgilendirmeyi ve eğitmeyi amaçlayan bir süreçtir (SGD,2018).

Kent Konseyleri toplumsal faydası yüksek olan konularda konuyu desteklemek için kamuoyunun gücünü harekete geçirebilir ve böylece karar vericilerin siyasi iradesini etkileyebilirler. Doğru mesajları iletmek ve yaymak ve kamuoyunu etkilemek için gerekli desteği toplamak için kullanılabilecek birden fazla farkındalık yaratma stratejisi, yöntemi ve aracını kullanabi-

lirler. Kentsel dirençlilik konusunun kent ve ülke gündeminde yer bulabilmesi için farkındalığın artırılması ve konuya dair bilgilerin yayılması, konuyla ilgili gerekli bilgi ve materyallerin üretilmesi ve erişilebilirliğinin sağlanması gerekir. Bu sürece destek verebilecek kişi ve kurumları katılımcı ve kapsayıcı şekilde sürece dâhil ve teşvik etmek Kent Konseylerinin başarı ile yerine getirebileceği bir konudur. Ancak bu faaliyetlerin bir noktadan koordine edilmesi farkındalık yaratacak basın bültenleri, brifingler, raporlar, bilgilendirme notları, broşür kitaplar raporları yayınlayıp yaymak; parlamentoya, komisyonlarına milletvekillerine, belediye meclislerine, kent konseylerine yazılı veya sözlü sunumlar yapmak; medya ile işbirliği halinde çalışmak; halka açık toplantılar ve etkinlikler düzenlemek; toplantı ve çalıştaylar ve eğitim materyalleri oluşturmak ve katkıda bulunmak, televizyon, video, film, internet, sosyal medya, cep telefonları, gazeteler, haber bültenleri, broşürler, afiş kampanyaları ve sanat gibi bir dizi farklı araç veya araçla yayılabilir. Bunların ön hazırlıklarının yapılması ve temel materyallerin hazırlanması ve tek elden ve standart şekilde yapılabilmesi için bir üst kuruma gereksinim vardır. Bu rolü 'de Türkiye Kent Konseyleri Birliği oynayabilir. Konuya dair bir uyumlu strateji yürütülememesi durumunda en büyük risk farkındalık kampanyasının başarısızlık ile sonuçlanmasıdır.

Daha önce bilinmeyen bir şey hakkında farkındalık yaratmak, sosyal değişimi yönlendirmek için daha büyük bir çaba gerekir. Ancak değişimi gerçekten yönlendirmek için, sosyal değişimi yönlendirmenin daha stratejik, etkili ve odaklanmış bir yolu olduğunu gösteren bilimi dikkate almalıyız. Aslında araştırmalar, kampanyaların yalnızca farkındalık yaratmaya odaklandıklarında yetersiz kaldığını ve kaynakları boşa harcadığını, bazen de yarardan çok zarar verebileceğini göstermektedir (Christiano, ve Neimand, 2017).

Başarısız kurgulanmış bir farkındalık kampanyası yanlış yapıldığında, dört önemli riski içerir.

1. Beklenen hiçbir sonuç gerçekleşmeyebilir.
2. Yanlış kitleye ulaşabilir
3. Beklenenin tam aksinde sonuçlar doğurabilir
4. Bir geri tepme yaratabilir.

Savunuculuğun farkı, bilinçlendirmenin bir politikayı doğrudan değiştirme amacına sahip olmamasıdır. Bu tamamen insanları bilgilendirmek ve onlara yeni bilgiler vermekle ilgilidir. Bununla birlikte, bilinçlendirme aynı zamanda politika yapıcıları belirli bir konunun aciliyetine ikna etmek için bir savunuculuk aracı olabilir ve toplumun bütün bir kesimi tarafından desteklenebilir. Kentsel Dirençlilik konusu önemi ve aciliyeti nedeniyle farkındalık üzerine odaklanılmalıdır. Farkındalık yaratmak çok güçlü bir araçtır İnsanları kendileri için yeni olan konular hakkında eğitir ve onları değişime katılmaya teşvik eder (Jacquet ve Pauly, 2007:308).

Türkiye Kent Konseyleri Birliği başarılı bir farkındalık kampanyası ile kentsel dirençlilik konusunu gündeme almak isterse bir yol haritasına ihtiyaç duyar. Konunun adımları şu şekilde planlanabilir.

1. **Kentsel Dirençlilik Farkındalık Yaratma Stratejisi Geliştirme:** Türkiye Kent Konseyleri Birliği (TKKB) başlangıçta bir farkındalık yaratma stratejisi geliştirmeyi öncelikli olarak ele almalıdır. Bu noktada yanıt aranacak konular ve temel sorular şunlar olacaktır.

Kentsel Dirençlilik farkındalığı ile ele alınacak sorunlar ve ulaşmak istenen hedefler neler ola-

caktır. Ulaşmak istenilen kısa, orta ve uzun vadeli hedefler ve sonuçlar nelerdir.

Kentsel Dirençlilik konusuna katkı yapabilecek hedef gruplar veya kişiler kimler olacaktır;

Farkındalığı artırmak için iletmek istediğiniz anahtar ve tutarlı mesajlarınız neler olacaktır.

Farkındalığı artırmak için yöntemler, taktikler veya faaliyetler neler olacaktır. Hedef gruplara yönelik mesajlarınızı iletmek için en etkili yöntemler veya araçlar neler olacaktır.

İzleme ve değerlendirme planı ile hedeflere ve hedefe ulaşma yolunda ilerleme kaydedilip kaydedilmediğinin izlenmesi ve başarısızlık durumunda başarıyı sağlamak için hangi ayarlamaların yapılması gerektiği değerlendirmelidir. Kamu yararına yönelik bir farkındalık kampanyasında hedef kitlenin, yani eylem veya davranış değişikliği hedefinize ulaşmanıza yardımcı olmak için en önemli olacak kişi veya grupların öncelikli belirlenmesi gerekmektedir. Kent konseyini oluşturan tüm bileşenler bu anlamda aynı zamanda stratejik bir ortak konumundadır.

Bir farkındalık kampanyası başlatmadan önce konuyla ilgili yerel sorunlar veya zorluklar nelerdir? Bu yerel sorunlar, sağlık hizmetlerinin eksikliği, gıda güvenliği sorunları, yoksulluk, yapıların yetersizliği, ilk yardım, ulaşım ve altyapı sorunları, gibi birçok farklı konuyu kapsayabilir. Kentsel direnç konusunda önem arz eden bu yerel sorunları belirlemek için alternatif yöntemler uygulanabilir. Bu yöntemler beyin fırtınası oturumu, yüz yüze derinlemesine görüşmeler, gözlemler veya çalıştay olabilir.

2. Değişim yol haritasına Planlamak: Hedefleri, taktikleri ve değerlendirmeyi içeren değişimi nasıl başaracağınıza dair bir yöntem veya yol haritasına sahip olmayı ve değişimin en büyük etkisinin nerede olacağını bilecek kadar konuyu iyi bilmeyi gerektirir.

Bir iletişim stratejisini bir değişim teorisine bağlamak, iletişim çabalarınızın yalnızca tanıtım veya farkındalık odaklı değil, kapsamlı hedeflere bağlı olmasını sağlamaya yardımcı olur. Güçlü bir değişim teorisi oluşturmak, sağlam, eylem odaklı bir iletişim planının sahip olduğu aynı unsurları gerektirir: net bir hedef, neyin farklı olacağına ve neyin değişmesine neden olacağına dair net bir anlayış ortaya koymak gerekir.

3. Performans Kriterlerini Belirlemek: Her şeyden önce, bir farkındalık kampanyasının temel amacı, misyonun görünürlüğünü artırmaktır. Kent Konseyleri dirençli kent amacına ilişkin farkındalığı yayarak, hedef kitlesini büyütecek ve misyonunu ileriye taşımak için daha güçlü bir destek temeli oluşturmalıdır. Ancak "farkındalık yaratmayı somut bir hedef olarak ölçmek zor olabilir. Farkındalık stratejilerinin başarısını ölçmek için belirli temel performans göstergelerini (KPI'lar) önceden belirlenmesi gerekir. Farkındalık kampanyanızın hedeflerini ve bunları ölçmek için kullanacağınız belirli KPI'ları planlama sürecinin başlarında belirlemek gerekir. Böylece hedefleme net şekilde tanımlandığında strateji oluşturmak daha kolay olacaktır (Onecouse,2021).

4. Diğer STK'lar ve paydaşlarla ortaklık ve İşbirlikleri oluşturmak: Bilinçlendirme kampanyaları, bir STK ağı veya işbirlikleri tarafından yürütüldüğünde daha başarılı olma ve daha büyük bir etkiye sahip olma eğilimindedir. İşbirliği ne kadar geniş olursa, görmezden gelmek o kadar zor olur. Buna göre, STK'lar, genel olarak dirençli kentler hakkında ortak bilinçlendirme kampanyaları yürütmek veya yerel, ulusal ve/veya uluslararası düzeyde – ortaklıklar kurmaya çalışmalıdır. Bu ortaklıklar, kampanyanın gücünü ve erişi-

mini güçlendirmenin yanı sıra, STK'lar arasında uzmanlık, bilgi ve strateji alışverişini de kolaylaştırmaktadır.

5. Hedef kitlenin Belirlenmesi: Kent Konseyleri STK'larının sorumluluğuyla ilgili özel hedeflerine ulaşmak için dirençli kentler konusuna ilişkin farkındalığı en önemli olan kişi veya grupları belirlemeye çalışmalıdır. Hedef gruplar, kilit karar alıcıları, yerel makamları, parlamenterleri, medyayı, savunmasız veya marjinalleştirilmiş grupları veya genel halkı içerebilir. İş birliği yapılacak STK'lar belirlendikten sonra, küçük odak grupları aracılığıyla hedef grubun başlangıçtaki farkındalık düzeyinin belirlenerek değerlendirmenin sonuçları, farkındalık yaratma kampanyasını ve mesajlarını uygun şekilde uyarlamak ve kampanyanın gelecekteki etkisini değerlendirmek için kullanılabilir.

6. Hedef kitle İçin Temel Mesajların Oluşturulması: Kent konseyleri, hedef kitle için akılda kalıcı olmalarını sağlamaya yardımcı olmak için sayıları sınırlı, açık, özlü, tutarlı, ikna edici ve basit temel mesajlar oluşturmayı amaçlamalıdır. Kentsel Direnç ile ilgili uygulama ve inceleme süreçleri hakkında farkındalığı artırmayı amaçlayan kilit mesajlar, hedef kitlenizin ne yapmasını istediğinize ilişkin net bir eylem çağrısı veya talebi içerebilir. Temel mesajları geliştirirken, STK'lar belirli bir hedef grubun nasıl fikir oluşturduğu ve onları kimin veya neyin etkilediği konusunda gözlemler yapılmalıdır. Yalnızca ulaşmaya çalıştığınız hedef kitle ve onlarda neyin yankı uyandıracağı konusunda değil, aynı zamanda etkilemeye çalıştığınız konunun karmaşıklığı ve bağlamı hakkında da kapsamlı bir anlayış geliştirmek önemlidir. Hedef kitlenizin fikirleri nasıl oluşturduğuna ve onları kimin etkilediğine ilişkin araştırma, iletişim stratejinizi de yönlendirerek sizi potansiyel ortaklıklara, mesajlara ve hikâyelere yönlendirecektir. Sosyal medya, Kent Konseyinin hedef kitlesine ulaşmayı ve doğrudan etkileşim kurmayı hiç olmadığı kadar kolaylaştırmıştır. Sosyal medyayı sadece kampanya mesajlarınızı göndermek için bir çıkış noktası olarak kullanmak yerine, onu bir topluluk oluşturma aracı olarak düşünmek gerekmektedir (Onecouse,2021).

Etkili ve stratejik iletişim, herhangi bir etkili kampanyanın temelidir. Bu biraz aleve dökülen benzin gibidir. Ateş parlar ve artık alevi yakıtından ayıramazsınız. Ancak alev yayılacak kadar büyür. Fikriniz, hedefiniz veya planınız bir alev ise, etkili ve stratejik iletişim bu fikrin yayılmasını sağlayacaktır (Christiano, ve Neimand, 2017).

7. Yöntemlerin Seçilmesi: Kentsel direnç konusunda farkındalığı artırmak için en etkili yöntemleri göz önünde bulundurulmalıdır. Kent Konseyleri ve STK'lar, dirençli kentlere ilişkin farkındalığı artırmak için kullanabilecekleri bir dizi farklı yöntem ve araca sahiptirler. Bu amaçla

    - Raporlar, çalışmalar ve bilgilendirme grafikleri gibi eğitim kaynakları üretmek;
    - Tematik tartışmalar, yuvarlak masa toplantıları, seminerler, web seminerleri, çalıştaylar, konferanslar, münazaralar, sergiler ve gösteriler gibi etkinlikler düzenlemek veya bunlara katılmak;
    - Özellikle yoksul ve kırsal alanlarda farkındalığı artırmak için güçlü bir araç olabilen radyodan yararlanmak; Televizyon, video ve belgesel film gibi görsel ve işitsel materyallerin üretilmesi;
    - Çevrimiçi forumlar, dilekçeler, gruplar ve etkileşimli web siteleri dahil olmak üzere interneti ve ayrıca Instagram, Facebook ve Twitter gibi sosyal medya platformlarını

kullanmak; cep telefonu ve yazılı mesajlaşma gibi kablosuz iletişimin kullanılması;

- Basın bültenleri, brifingler, gazete makaleleri ve fikir yazıları dahil olmak üzere medyayı dahil etmek ve medya kampanyaları yürütmek
- STK ve Kent Konseyi üyeleri arasında farkındalık oluşturmak için bilgileri paylaşmak ve yaymak için bir iletişim ağı oluşturmak ve sürdürmek dahil olmak üzere çevrimiçi ve çevrimdışı ağ oluşturmak

8. Farkındalık yaratma faaliyetlerinin zamanlamasının Belirlenmesi: Kent Konseyi bilinçlendirilme etkinliklerini herhangi bir zamanda yapabilir. Ancak özel günler, meslek günleri, zirveler ve toplantılar, konuyla ilgili ulusal ve uluslararası anma günlerinde konuya bileşenler ile beraber dikkat çekmek daha etkili olabilir. Mesajlarının erişimini ve etkisini artırmak için hedeflerle ilgili önemli uluslararası tarihlerin bir listesini oluşturmak ve planlamak fayda sağlayacaktır.

Kaynakça

— Alexander, D.E. (2013), *"Resilience and disaster risk reduction: An etymological journey"*, Natural Hazards and Earth System Sciences, Vol. 13/11, pp. 2 707-2 716, http://dx.doi.org/10.5194/nhess-13-2707- 2013.
— Christiano, Ann & Neimand, Annie (2017) Stop Raising Awareness Already, Stanford Social Innovation Review, Spring 2017 Online Erişim :https://ssir.org/articles/entry/stop_raising_awareness_already
— Hille, Peter (2017) *"Dünyanın Büyüyen Sorunu:Megakentler"* Deutsche Welle (DW) Online Erişim [https://www.dw.com/tr/d%C3%BCnyan%C4%B1n-b%C3%BCy%C3%BCyen-sorunu-mega-kentler/a-40768800] 09.09.2020
— Holling, C.S. (1973), *"Resilience and stability of ecological systems"*, Annual Review of Ecology and Systematics, Vol. 4/1, pp. 1-23, https://doi.org/10.1146/annurev.es.04.110173.000245.
— Igueiredo, L., T. Honiden ve A. Schumann (2018), *"Dirençli Şehirler için Göstergeler"*, OECD Bölgesel Kalkınma Çalışma Raporları , No. 2018/02, OECD Publishing, Paris, https://doi.org/10.1787/6f1f6065-tr .
— (Onecouse,2021) Nonprofit Awareness Campaigns: The Complete Guide for 2021 https://www.onecause.com/blog/awareness-campaigns/#steps
— SGD (2018) Raising Awareness through Public Outreach Campaigns https://www.sdgaccountability.org/working-with-informal-processes/raising-awareness-through-public-outreach-campaigns/
— Jacquet, Jennifer and Pauly, Daniel (2007) *"The rise of seafood awareness campaigns in an era of collapsing fisheries,"* Marine Policy, 31, no. 3, 2007, pp. 308-13.
— OECD (2019) *"resilient cities"* https://www.oecd.org/regional/resilient-cities.htm
— Mcr2010 Scorecard for Cities - Public Health System Resilience Addendum https://mcr2030.undrr.org/public-health-system-resilience-scorecard
— Mcr2030a UNDRR Making Cities Resilient , https://mcr2030.undrr.org/who-we-are/faq, Mcr2030b Sign up to MCR2030 https://mcr2030dashboard.undrr.org/
— Mcr2030c Join to Mrc2030 https://mcr2030.undrr.org/join
— (Mcr2030d) The Ten Essentials for Making Cities Resilient, https://mcr2030.undrr.org/ten-essentials-making-cities-resilient
— (Mcr2030e) Quick Risk Estimation (QRE) Tool, https://mcr2030.undrr.org/quick-risk-estimation-tool
— (Mcr2030f) Disaster Resilience Scorecard for Cities - Public Health System Resilience Addendum Disaster Resilience Unisdr
— UNISDR (2029) The Disaster Resilience Scorecard for Industrial and Commercial Buildings
— https://www.unisdr.org/campaign/resilientcities/toolkit/article/the-disaster-resilience-scorecard-for-industrial-and-commercial-buildings.html

Kentlilik Bilincinin ve Katılımcı Kentsel Politikanın Oluşumunda Kent Konseylerinin Rolü

Rugeyya KUMTEPE
İstanbul Üniversitesi, rugeyya.kmtpe@gmail.com

ÖZET

Sosyal, kültürel, ekonomik ve siyasal gibi etkenlerin sürekli bir etkileşim içinde olduğu kentin belirli bir tanımı olmamakla birlikte esas itibari ile demografik yapıdaki belirgin artışın yaşandığı ve bu artışın heterojen bir yapıda olduğu, sosyo-ekonomik olarak koşulların iyi olduğu, uğraş alanlarının farklılaştığı ve ikincil ilişkilerin yaşandığı yerleşim birimleridir. Kentli bireyler ise kentte yaşayan, kent kültürünü benimseyen, kente uygun hal ve hareketlerde bulunan bireyler olarak tanımlanır. Bu yönüyle kentli bir birey olmak hem mekânsal hem de bilinç dünyası ile ilgilidir.

Kentin bir türevi olarak görülen demokrasi düşüncesinin gerçekleştirilmesini ve daha katılımcı kentsel politikaların oluşumunu sağlayacak olan öğelerden birisi kent konseyleridir. Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Yerel Gündem 21'in getirisi olarak ortaya çıkan kent konseyleri, *"Kent yaşamında, kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım, yönetişim ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirme"* amaçları doğrultusunda hareket etme misyonuna sahiptir.

Kentin kendine yetebilmesi ve kendini gerçekleştirebilmesi yine kendine yetebilen ve kendini gerçekleştirebilen bireylerden geçmektedir. Bu yönüyle kentlilik bilincinin oluşturulması, kentli bireyleri kendine yetebilir hale getirilmesi ve katılımcılığın artırılarak yerel demokrasinin sağlanması noktasında kent konseylerinin önemi açıktır. Kentlilik bilinci oluşmuş bireyler kent yaşamını sürekli sorgulayan bir tavır içindedir. Kentin şimdisi ve geleceği bu sorgulama sonucunda ortaya çıkan fikirler sonucunda şekillenmektedir. Dolayısıyla kent için asıl karar verecek olan kentli bireylerdir.

Kentlilik bilincinin ve katılımcı kentsel politikanın oluşumunda kent konseylerinin rolü başlıklı bu çalışmada ilk olarak kent, kentlilik ve kentlilik bilinci kavramları tartışılmış; ikinci kısımda kentlilik bilincini ortaya koyan ölçütler saptanarak kentlilik bilincinin nasıl oluşacağı veya oluşturulacağı ele alınmıştır. Üçüncü kısımda ise katılımcı kentsel politikaların oluşturulması bağlamında kent konseylerinin rolü ve işlevselliği değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Kent, Kentlilik Bilinci, Katılımcılık, Katılımcı Politika, Kent Konseyleri.

GİRİŞ

İlişkiler sistemi olarak bilinen kent, belli bir yönetsel örgüt biriminin sınırları içinde kalan, belirli ekonomik ölçütlere dayanan ve belli nüfusa sahip olan; iş bölümü ve dayanışmanın yoğun olduğu yerleşim birimleridir. Kentleşme olgusu ise kent sayısındaki artış ile kentli olma halini ifade eder ve bünyesinde demografik ve demokratik süreçleri barındırır.

Her kent, kendine özgü kültürü bünyesinde taşımakla beraber esas itibari ile kent kültürü; özgürlük, eşitlik, katılım gibi kavramları bünyesinde bulundurur. Bu sebeple kentler geçmişten günümüze *"demokrasinin beşiği"* olarak bilinmekte ve demokrasi hareketinin de esasını oluşturmaktadır.

Kırsal ve köy kültüründen kentleşme kültürüne geçiş demokrasiye uzanan yolu inşa etmiştir. Kentler, fikirlerin özgürce ifade edilebildiği, herhangi bir ayrıştırmaya maruz kalmadan her bireyin eşit olduğu ve gerekli sistemler içerisine katılım sağlayarak değişim yaratabildiği yerler olarak bilinmektedir.

Kentlerdeki demokratik atmosferin yaratılması ise kent kültürünü benimsemek, içselleştirmek ve kentlilik bilincini oluşturmaktan geçmektedir. Güçlü bir demokrasi ve kentsel yaşam kalitesi bireylerde oluşan kentlilik bilinci ile doğrudan ilişkilidir. Kentlilik bilincine sahip bireyler, kentte yaşamanın farkındalığı içinde olan, sorumluluk ve haklarını bilen, kente dair alınacak kararlara katılım sağlayan bireyler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bireylerde kentlilik bilincinin artırılması ve bireylerin kentsel katılımcı politikalara dahil edilmesi için kent konseylerinin işlevselliği oldukça önemlidir.

Kent konseyleri, yerel demokrasinin güçlendirilmesi amacıyla Avrupa Yerel Özerklik Şartı ve Yerel Gündem 21 uygulamalarının getirisi olarak, bireylerde kentlilik bilincinin, hesap sorma ve hesap verme kabiliyetinin oluşturulması, katılım kültürünün yaratılması açısından önemli bir mekanizmadır. Bunun yanı sıra kentlerde hemşehrilik hukuku ve ortak akıl çerçevesinde yerel yönetimlerin, sivil toplum kuruşlarının, meslek kuruluşlarının ve kentli bireylerin bir araya gelerek kente özgü sorunların saptanması ve bu sorunlara çözüm arayışına girilmesi noktasında görev ve sorumlulukları vardır.

Bu çalışmada kavramsal çerçevede kent, kentlilik ve kentlilik bilinci kavramları tartışılmış; ikinci kısımda kentlilik bilincini ortaya koyan ölçütler saptanarak kentlilik bilincinin nasıl oluşacağı veya oluşturulacağı ele alınmıştır. Üçüncü kısımda ise katılımcı kentsel politikaların oluşturulması bağlamında kent konseylerinin rolü ve işlevselliği değerlendirilmiştir. Son olarak kentli bireylerin seyirci bireyler olmaktan çıkarak aktif oyuncu bireyler durumuna gelebilmesi için nelere dikkat edilmesi gerektiği üzerinde durulmuştur.

1. KENT, KENTLİLİK VE KENTLİLİK BİLİNCİ KAVRAMLARI ÜZERİNE

1.1. Kent

İnsan, doğası gereği kültür yaratmaya meyillidir ve kentler bu kültürün yaratılması için en işlevsel mekanlardır. Kentlerin ortaya çıkışı uygarlaşma ile başlar. Kentlerin tarih boyunca uygarlık merkezleri olarak görülmelerinin nedeni ise aslında kentlerin kültürel anlamının daha baskın olmasından kaynaklanır (Mutlu & Batmaz, 2020, s.20).

Bununla birlikte bir değerler bütünü olan kent, tarih boyunca farklı dönemlerde farklı şekil-

lerde tanımlanmıştır. Kimi zaman belirli demografik, kimi zaman ekonomik olarak tanımlanırken; kimi zaman da sosyolojik olarak tanımlanmıştır.

Karl Marx kenti, iş bölümünün arttığı bir yerleşim; Durkheim, iş bölümü ve dayanışma kavramları ile ilişkisi olan; Max Weber, ekonomik ve siyasal örgütlenme biçimi; Louis Wirth ise nüfus büyüklüğü, heterojenlik ve yoğunluk kavramları ile tanımlar (Keleş, 2017).

İlk kentsel alanlarda ticaret faaliyetlerinin artması ile birlikte kentin hem yönetimi hem de sosyolojisi değişime uğramaya başlamıştır. Böylelikle kentler, tarım dışı faaliyetlerin gerçekleştiği alanlar haline gelmiştir. Kentleşme olgusunun esas anlam bulduğu dönem ise sanayileşme dönemi ve sonrasıdır. Sanayi öncesi kentler daha çok dinsel ve yönetsel özellik gösterirken, sanayi sonrasında ortaya çıkan kentler uzmanlaşmanın, iş bölümünün ve heterojen yapıdaki birçok faktörü içeren özellik göstermektedir.

1.2. Kentlilik ve Kentlilik Bilinci

Kentlilik, kırsaldan kente göç eden bireylerin kentte yeniden toplumsallaşması, kente özgü davranış kalıplarını benimsemesi ve kent hakkı kapsamında kentteki imkanlardan yararlanabilmesidir.

Bunun yanı sıra kentlilik, kente ait olma durumudur ve bu iki boyut üzerinde şekillenir. Birincisi ekonomik boyuttur ki bu boyutta kırdan farklı olarak kente ait işlerin yapılmasını ve kente özgü mesleklerin varlığını içerir. İkinci boyutu ise sosyal boyutudur. Bu boyut da kente ait davranışların öğrenilmiş olmasını ve bunların hayata geçirilmesini kapsamaktadır.

Kentliliğin ortaya çıkışı ve kentlileşme ile bireylerde kentlilik bilinci oluşmaya başlamıştır (Öztürk, Baykut, Bardakçı, & vd., 2020). Bilinç, kişinin kendisinin ve etrafındakilerin farkında olabilme durumudur. Kentlilik bilinci ise *"Bir kentte yaşamlarını sürdürenlerin kentle bütünleşmeleri, kendilerini kente ait hissetmeleri, kente karşı sorumluluk duygusunu taşımaları, kentte ikamet edenlerin var olan değişik kimlikleriyle birlikte, içinde yaşadıkları kentle özdeşleşebilen bir kimliğe sahip olmalarıdır."* (Çelik, 2013). Bir diğer ifade ile bireylerin kentte yaşadığının bilincinde olması, kente özgü davranış sergilemesidir.

2. KENTLİLİK BİLİNCİNİ ORTAYA KOYAN ÖLÇÜTLER VE KENTLİLİK BİLİNCİNİN OLUŞMASI

Kente karşı farkındalık ve duyarlılık kentlilik bilincinin temelini oluşturur. Bireylerde kentlilik bilincinin oluşmasındaki önemli kriterlerden biri kent ile arasında güçlü bir ilişki kurabilmesidir. Bireyin kendisini kentin bir parçası olarak görmesi bu ilişkiyi yaratır.

Kentli bir bilince erişebilmek için kent kültürünün ne olduğunun bilinmesi ve bunun uygulamada gerçekleştiriliyor olması gerekmektedir. Kent kültürü, *"Kente, kentsel yaşama ve insanların barış içinde bir arada yaşayabilmesine yönelik bilinç, değer, tutum-davranışlar ile bunların kaynağını oluşturan kente ait ekonomik, siyasal ve toplumsal yapılar, estetik-sanatsal-mimari eserler ve yapıları içeren bütün"* (Mutlu & Batmaz, 2020, s.29) olarak tanımlanmaktadır.

Kent kültürünün, kentliliğin ve kentlilik bilincinin oluşabilmesi için kentte yaşan her paydaşın ortak bir sorun etrafında toplanabiliyor olması gerekir. Kentli bireyler, kentteki hakkını ve sorumluluğunu bilmektedir. Bu bireylerin sayısı bir kentte ne kadar kentlilik bilincinin oluştuğunu ve kent hakkının gerçekleşebildiğini gösterir.

Kentlerde yaşayan bireyler, her ne kadar kentte yaşıyor gibi gözükse de pasif bir vatandaş olduğunda aslında kentte yaşamıyor, sadece yaşıyormuş gibi hayatını devam ettirmektedir. Bu sebeple kentlilik bilincine erişmiş bireyler edilgen birey olmaktan çıkarak yerini etken bireye bırakır. Böylece sistem eleştirisi yapabilen, katılımcı olan ve sosyal olarak olgunlaşmış bireyler meydana gelir. Kentlilik bilincine sahip bir birey, kentine karşı sorumluluk duyar.

Bunun yanı sıra birey, kentlilik bilinci kazandığı takdirde kendisini kente ait hisseder ve bu yönde bir sorumluluk alır. Aksi takdirde pasif bir vatandaş olarak sadece kentte yaşayacaktır. Kentli bireylerin seyirci bireyler olmaktan çıkarak aktif oyuncu bireyler durumuna gelebilmesi için kent konseylerinin bu alandaki çalışmaları desteklenmelidir.

3. KATILIMCI KENTSEL POLİTİKALARIN OLUŞTULMASI BAĞLAMINDA KENT KONSEYLERİNİN ROLÜ VE İŞLEVSELLİĞİ

Eski kavimlerde görülen *"site rejimi"* demokrasinin gelişmesi açısından önem taşımaktadır (Mutlu & Batmaz, 2020). Kentlerin demokrasinin beşiği olarak algılanma düşüncesi ise Roma-Yunan kentleşme fikrini dayanmaktadır. Kentler, vatandaşların bir araya toplanıp, düşüncelerini özgür bir şekilde ifade edebildiği, fikir alışverişinin yapılabildiği özerk alanlar olarak görülmekteydi. Bu süreç, Fransız İhtilali'nin yansıması olarak ortaya çıkan özgürlük, eşitlik, adalet ilkeleri ile anlam bulmuştur. Böylece modern kent kültürü ve katılımcı kentsel politikaların ortaya çıkmaya başlamıştır.

Yereldeki hizmetlerin aktif bir şekilde gerçekleşmesi katılım olgusu ile doğru ilişkilidir. Katılım, esas itibari ile paylaşma duygusu kapsamında belirli bir kitle içine dahil olmayı ve bu ortamda etkin rol almayı ifade eder. Kentsel katılım ise kentte yaşayan bireylerin doğrudan ya da dolaylı bir şekilde kentsel kararlara karar verme süreçlerine dâhil edilmesi olarak tanımlanmaktadır (Bulut & Kurt, 2020). Kentsel katılım politikaları, kente özgü sorunları çözmede ve kenti daha yaşanabilir hale getirmede bir araçtır.

Katılımcı bir kentsel politika, bireylerin sadece oy verme davranışları ile ilgili değildir. Aynı zamanda bir kentte meydana gelen iş ve işlemler ile ilgili irade beyan etmeleri, fikirlerini özgürce ifade edebilmeleri ile de yakinen ilgilidir.

Merkezi yönetimin yetkilerini yerel yönetimler ile paylaşması ve yerindelik kavramı çerçevesinde daha demokratik bir ortamın oluşması için yerel yönetimler ile işbirliği içinde hareket edecek bir mekanizmanın varlığı ve yereldeki sorunların çözümünü en sürdürülebilir şekilde gerçekleştirilmesi, katılımcı bir yaklaşım ve çok paydaşlı bir demokratik sürecin oluşturulması doğrultusunda Yerel Gündem 21 ile kent konseyleri bir araç olarak ortaya çıkmıştır.

Yerel gündem 21 programı, *"Birleşmiş Milletler Rio Yeryüzü Zirvesinde 1992 yılında kabul edilen ve 21 inci yüzyılın gündemini belirleyen Gündem 21 başlıklı Eylem Planının 28 inci bölümü uyarınca, yerel yönetimlerin öncülüğünde, sivil toplumun ve diğer ortakların, birlikte kendi sorunlarını ve önceliklerini belirleyerek, kentleri için Yerel Gündem 21 olarak adlandırılmış ve 1997 yılından itibaren uygulanan Türkiye Yerel Gündem 21 Programı olarak bilinmektedir."* (Kent Konseyi Yönetmeliği, 2006).

Kent konseylerinin temel dayanak noktası ise Avrupa Yerel Özerklik Şartı'dır (Bektaş, 2019). Yerel Özerklik şartı ile yerel kamu hizmetlerine bütün yurttaşların katılımını sağlayacak mekanizmalar oluşturulması (Mutlu & Batmaz, 2020) amacıyla kurulan aktörlerden biri kent konseyleridir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 76. maddesine göre kent konseyleri, *"Kent yaşamında; kent vizyonunun ve hemşehrilik bilincinin geliştirilmesi, kentin hak ve hukukunun korunması, sürdürülebilir kalkınma, çevreye duyarlılık, sosyal yardımlaşma ve dayanışma, saydamlık, hesap sorma ve hesap verme, katılım ve yerinden yönetim ilkelerini hayata geçirmeye çalışır."* (5393 Sayılı Belediye Kanunu, 2005).

2005 tarihli 5393 sayılı Belediye Kanunu'na dayanılarak hazırlanan 2006 tarihli ve 26313 sayılı Kent Konseyleri Yönetmeliğine göre kent konseyinin görevleri (Kent Konseyi Yönetmeliği, 2006, m.6);

a. Yerel düzeyde demokratik katılımın yaygınlaştırılmasını, hemşehrilik hukuku ve ortak yaşam bilincinin geliştirilmesini, çok ortaklı ve çok aktörlü yönetişim anlayışının benimsenmesini sağlamak,

b. Sürdürülebilir gelişmenin sağlanması ve bu konuda ortaya çıkan sorunların çözümüne yönelik planların hazırlanması ve uygulanmasını sağlamak,

c. Kente ilişkin temel stratejiler ve faaliyet planlarının belirlenmesinde, uygulama ve izleme süreçlerinde tüm kenti kapsayan ortak bir aklın oluşturmasına katkıda bulunmak,

d. Yerellik ilkesi çerçevesinde katılımcılığı, demokrasiyi ve uzlaşma kültürünü geliştirmek,

e. Kentin kimliğine ilişkin tarihi, kültürel, doğal ve benzeri değerlere sahip çıkmak ve geliştirmek,

f. Kent kaynaklarının etkili, verimli ve adil kullanımına katkıda bulunmak,

g. Sürdürülebilir kalkınma anlayışına dayalı kentin yaşam kalitesini geliştiren, çevreye duyarlı ve yoksulluğu giderici programları desteklemek,

h. Sivil toplumun gelişmesine ve kurumsallaşmasına katkıda bulunmak,

i. Çocukların, gençlerin, kadınların ve engellilerin toplumsal yaşamdaki etkinliklerini arttırmak ve yerel karar alma mekanizmalarında aktif rol almalarını sağlamak,

j. Kent yönetiminde saydamlık, katılım, hesap verebilirlik, öngörülebilirlik ilkelerinin uygulanmasına katkıda bulunmak,

k. Kent konseyinde oluşturulan görüşlerin değerlendirilmek üzere ilgili belediyeye gönderilmesini sağlamaktır.

Konseylerin amacı, kentsel yönetime bireylerin katılımının sağlanması, mevcut yerel yönetim sisteminin yetersizliklerinin aşılabilmesi, daha yaşanılır ve dayanışma içinde bir kent oluşturabilmektir (Şat, 2020).

Bunun yanı sıra kent konseylerinin, kentli bireylerin kentte yaşadığı olumsuz durumları çözüme kavuşturma, kenti daha yaşanabilir hale getirme, kentli bireyler arasında dayanışma, yardımlaşma ve işbirliği oluşturma, bireylerin kentsel politikalara katılımını sağlama gibi pek çok farklı açıdan rolleri vardır. Birbirine zıt kutuplardaki fikirlerin ortak karar etrafında birleştirilmesi kent konseylerinin başlıca işlevlerindendir.

Kent konseyleri üyeleri ve idarecileri; mahalli müşterek ihtiyaçların karşılanması, sürdürüle-

bilir kalkınma öncelikleri ve kamu kaynaklarının kullanımı noktasında kentte yaşayan bir birey olarak hareket etmektedir (Bektaş, 2019). Yerel yönetim birimi olan belediyeler ise kent konseylerine yapmış oldukları faaliyetlerin etkili ve verimli yürütülmesi konusunda yardım etmekte ve destek sağlamaktadır.

SONUÇ

Kentin kendine yetebilmesi ve kendini gerçekleştirebilmesi yine kendine yetebilen ve kendini gerçekleştirebilen bireylerden geçmektedir. Yaşam kalitesinin yüksek olduğu ve daha yaşanılabilir kentlerin varlığı için bireylerin kentlilik bilincini oluşturmaları ve katılımcı kentsel politikalar doğrultusunda aktif birey olarak katılımın her aşamasında bulunmaları gerekmektedir.

Bu yönüyle kentlilik bilincinin oluşturulması, kentli bireyleri kendine yetebilir hale getirilmesi ve katılımcılığın artırılarak yerel demokrasinin sağlanması noktasında kent konseylerinin önemi açıktır. Ancak bireylerde kentlilik bilincinin oluşması uzun süreç gerektirmektedir. Bu sebeple katılımcı mekanizma olan kent konseyleri, kentlilik bilincine ulaşmış, kentin sorunlarına çözüm arayan bireylerin sayısının artması için çalışmalar yürütmektedir.

Kent konseyleri, bireylerin yerel düzeyde yönetime katılımına imkân veren, kentlilik bilinci çerçevesinde hemşehrilik bilincinin oluşturulması ve insanlar arasında dayanışmanın sağlanması açısından da öne çıkan aktörlerden biridir.

Kentlere yaşayan bireyler zaman zaman kente adaptasyon sorunu yaşanmaktadır. Özellikle göç sebebi ile kentlere yerleşen bireyler kentin farklı atmosferi karşısında kentsel şoklar yaşamaktadır. Bu şokların ve olumsuz diğer durumların giderilmesi noktasında hemşehri dernekleri bireylerin kent ile kaynaşmasına yardımcı olmaktadır.

Kentlere çeşitli sebeplerle göç eden bireyler, kente geldikten sonra kimlik ve kültür şoku yaşamaktadır. Bu şoku gidermek adına hemşehri dernekleri veya çeşitli kuruluşlara üye olmaktadırlar. Bir örgütlenme biçimi ve *"tampon mekanizmalar"* (Haşlak & Es, 2019) olan hemşehri dernekleri, aynı kültüre sahip insanların kaynaşmalarına ve dayanışma içinde olmalarına yardımcı olmaktadır.

Kentteki farklı paydaşların uzlaşmasını ve aktörler arasında diyalog kurulmasını sağlayan kent konseyleri, kentlerde kolektif bilincin oluşturulması noktasında da önem arz eder. Bireylerin kent konseyleri aracılığıyla gerçekleştirilen etkinlik ve faaliyetlere katılması hem kolektif bilincin oluşumuna hem de kentsel katılım kültürü edinmelerine yardımcı olacaktır.

Bir kentteki demokrasi kültürünün zayıflığı katılımcı kentsel politikaların işlenebilirliğini zayıflatmaktadır. Yerel siyasete katılım ne kadar yüksek ise demokrasinin güçlendirilmesi de o kadar kolay olmaktadır. Kent konseyleri, yerel demokrasinin ve yerel yönetişimin uygulama alanı olarak kentler için olumlu bir yapıdır.

Yerel yönetimler ile güçlü bir demokrasinin arasında doğru ilişki vardır. Belediyeler, halka en yakın yerel yönetim birimleri olarak kent konseyleri ile işbirliği içinde hareket ederek bu demokrasinin daha güçlü olması için çaba harcamaktadır. Kentlerde katılım ve yönetişimin geliştirilmesi için bireylerde kentlilik bilincinin oluşması noktasında faaliyet gösterirler.

Kent konseylerinin siyasi aktörler tarafından uluslararası anlaşmaların dayatması olarak gö-

rülmesi, yerine getirilmesi gereken zorunlu yasal bir prosedür olarak değerlendirilmesi ve yerel iktidarın halkla paylaşılmasının siyasi gücünü zayıflatacağı düşüncesi kent konseylerinin başlıca sorunlarındandır (Bektaş, 2019).

Belediyeler, kent konseylerinin ortaya koyduğu sorunlar üzerine düşünmeli, olumsuzlukların nasıl giderileceği konusunda kent konseyleri ile işbirliği içinde hareket etmelidir. Bireylerin katılım sürecine nasıl daha fazla entegre edilebileceği, bireylerde kentlilik bilincinin ve kent kültürünün nasıl oluşturulacağı ortak akıl çerçevesinde ele alınmalı ve kentte yaşanan olumsuzluklara karşı birlikte hareket edilmelidir. Kent konseyleri, belediyelerin yerine getirmesi gereken bir mekanizma olma durumundan çıkmalı ve kâğıt üzerinde sembolik bir durum içinde bulunmamalıdır.

Kent konseylerinin kente dair aidiyet duygusunun oluşturulmasında, daha demokratik ve katılımcı bir yönetişim ortamının yaratılmasında oldukça önemli role sahiptir. Bireylerin kentsel kararlara katılımının sağlanması hem demokrasiye olan güveni artırır hem de bireyler alınan kararların kendi kararları olduğu bilinci ile yaşar.

Unutulmamalıdır ki kendi meselelerini halledememiş bir kişinin başkalarının meselesine duyarlı olması beklenemez.

KAYNAKÇA

— 5393 Sayılı Belediye Kanunu. (2005, Temmuz 3). 5393 Sayılı Belediye Kanunu. Resmi Gazete. Kasım 30, 2021 tarihinde https://www.mevzuat.gov.tr/MevzuatMetin/1.5.5393.pdf adresinden alındı

— Bektaş, S. (2019). Katılımcı Kent Konseyi Modeli. Ege Sosyal Bilimler Dergisi, 76-91.

— Bulut, Y., & Kurt, Z. (2020). Kentsel katılım: kentsel politikaların oluşumunda dezavantajlı grupların konumu. Journal of Politics, Economy and Management, 21-33.

— Çelik, A. (2013). Kent Yönetimi Bağlamında Kent Konseyinin İşlevleri Üzerine Bir Değerlendirme. C.Ü. İktisadi ve İdari Bilimler Dergisi, 215-229.

— Haşlak, İ., & Es, M. (2019). Kentlilik Bilincinin Kazandırılmasında Yerel Siyasetin Rolü. Uluslararası Politik Araştırmalar Dergisi, 229-244. Kasım 16, 2021 tarihinde https://dergipark.org.tr/tr/pub/icps/issue/51293/667835 adresinden alındı

— Keleş, R. (2017). Kentleşme Politikası. Ankara: İmge Kitabevi.

— Kent Konseyi Yönetmeliği. (2006). Kent Konseyi Yönetmeliği. mevzuat.gov.tr. Kasım 15, 2021 tarihinde https://www.mevzuat.gov.tr/anasayfa/MevzuatFihristDetayIframe?MevzuatTur=7&MevzuatNo=10687&MevzuatTertip=5 adresinden alındı

— Muratoğlu, T. (2011). Avrupa Yerel Yönetimler Özerklik Şartı ve Türk Hukuku. İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesi Mecmuası, 737-775. Kasım 16, 2021 tarihinde https://dergipark.org.tr/tr/pub/iuhfm/issue/9185/115050 adresinden alındı

— Mutlu, A., & Batmaz, N. Y. (2020). Kent Hakkı (2. b.). Ankara: Orion Kitabevi.

— Öztürk, S., Baykut, E., Bardakçı, H., & vd. (2020, Ekim). Uluslararası Ekonomi, Parasal İktisat ve Kent Ekonomisi. İKSAD, s. 99-122.

— Şat, N. (2020). Kent Hakkı, Neo-liberalizm ve Kentsel Katılım. Kasım 16, 2021 tarihinde academia.edu: https://www.academia.edu/43821745/Kent_Hakk%C4%B1_Neo_liberalizm_ve_Kentsel_Kat%C4%B1l%C4%B1m adresinden alındı

SEMPOZYUM BİLİM KURULU

1. Prof. Dr.Hakan Evin	*Adıyaman Üniversitesi*
2. Prof. Dr.Abdullah Yılmaz	*Anadolu Üniversitesi*
3. Prof. Dr.Kemal Görmez	*Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
4. Prof. Dr.Savaş Zafer Şahin	*Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
5. Prof. Dr.Can Umut Çiner	*Ankara Siyasal Bilgiler Fakültesi*
6. Prof. Dr. Aslı Akay	*Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi*
7. Prof. Dr.Argun Akdoğan	*Ankara Sosyal Bilimler Üniversitesi*
8. Prof. Dr. Ayşegül Mengi	*Ankara Üniversitesi*
9. Prof. Dr. Nilay Çabuk Kaya	*Ankara Üniversitesi*
10. Prof. Dr.Nesrin Algan	*Ankara Üniversitesi*
11. Prof. Dr. Tayfun Çınar	*Ankara Üniversitesi*
12. Prof. Dr. Hasan Engin Şener	*Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi*
13. Prof. Dr.Fatma Neval Genç	*Aydın Adnan Menderes Üniversitesi*
14. Prof. Dr. Düriye Bozok	*Balıkesir Üniversitesi*
15. Prof. Dr. Şenol Çelik	*Balıkesir Üniversitesi*
16. Prof. Dr. Türkan Göksal Özbalta	*Balıkesir Üniversitesi*
17. Prof. Dr.Abdullah Soykan	*Balıkesir Üniversitesi*
18. Prof. Dr.Ali Duymaz	*Balıkesir Üniversitesi*
19. Prof. Dr.BurhanettinFarizoğlu	*Balıkesir Üniversitesi*
20. Prof. Dr.Celalettin Yanık	*Balıkesir Üniversitesi*
21. Prof. Dr.Elif Çimen	*Balıkesir Üniversitesi*
22. Prof. Dr.Ertan Demirkapı	*Balıkesir Üniversitesi*
23. Prof. Dr.Hülya Gür	*Balıkesir Üniversitesi*
24. Prof. Dr.İbrahim Aydın	*Balıkesir Üniversitesi*
25. Prof. Dr.İbrahim Türkmen	*Balıkesir Üniversitesi*
26. Prof. Dr.Mehmet Baştürk	*Balıkesir Üniversitesi*
27. Prof. Dr.MehmetBayyiğit	*Balıkesir Üniversitesi*
28. Prof. Dr.Mehmet Oğuzhan İlban	*Balıkesir Üniversitesi*
29. Prof. Dr.Nilay Şahin	*Balıkesir Üniversitesi*
30. Prof. Dr.Özer Çetin	*Balıkesir Üniversitesi*
31. Prof. Dr.Süheyla Sarıtaş	*Balıkesir Üniversitesi*
32. Prof. Dr.ŞenerCeryan	*Balıkesir Üniversitesi*
33. Prof. Dr.Fatih Satıl	*Balıkesir Üniversitesi*
34. Prof. Dr.Fahri Çakı	*Balıkesir Üniversitesi*
35. Prof. Dr. Mehmet Narlı	*Balıkesir Üniversitesi*
36. Prof. Dr.MetehanYılgör	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
37. Prof. Dr.AlpaslanSerel	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
38. Prof. Dr.Levent Aytemiz	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
39. Prof. Dr.Mehmet Tektaş	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
40. Prof. Dr.Gökhan Orhan	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
41. Prof. Dr.Rıza Arslan	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
42. Prof. Dr.Mehmet Emin Erçakar	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
43. Prof. Dr.Özcan KARAHAN	*Bandırma Onyedi Eylül Üniversitesi*
44. Prof. Dr. Murat Türkeş	*Boğaziçi Üniversitesi*
45. Prof. Dr.Hüseyin Erkul	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
46. Prof. Dr.Zerrin Ezgi Kahraman	*Çankaya Üniversitesi/Mimarlık Fakültesi*
47. Prof. Dr.İbrahim Güray Yontar	*Dokuz Eylül Üniversitesi*
48. Prof. Dr.Yunus Emre Özer	*Dokuz Eylül Üniversitesi/*
49. Prof. Dr. Mustafa Demirci	*Erciyes Üniversitesi*
50. Prof. Dr.Ayşe Gamze Yücel Işıldar	*Gazi Üniversitesi*
51. Prof. Dr.Yakup Bulut	*Gaziantep Üniversitesi*
52. Prof. Dr.Mete Yıldız	*Hacettepe Üniversitesi*
53. Prof. Dr.Muhittin Acar	*Hacettepe Üniversitesi*
54. Prof. Dr.Uğur Ömür Gönülşen	*Hacettepe Üniversitesi*

55. Prof. Dr.Mustafa Kemal Öktem	*Hacettepe Üniversitesi*
56. Prof. Dr.Mithat Arman Karasu	*Harran Üniversitesi*
57. Prof. Dr.Muharrem Güneş	*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
58. Prof. Dr. Şafak Kaypak	*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
59. Prof. Dr.Ali Osman Öztürk	*Hitit Üniversitesi*
60. Prof. Dr. Nilüfer Negiz	*Isparta Süleyman Demirel Üniversitesi*
61. Prof. Dr. Hamit Haluk Selim	*İstanbul Gelişim Üniversitesi*
62. Prof. Dr. Tarkan Oktay	*İstanbul Medeniyet Üniversitesi*
63. Prof. Dr.Hamza Ateş	*İstanbul Medeniyet Üniversitesi*
64. Prof. Dr.Yusuf Erbay	*İstinye Üniversitesi*
65. Prof. Dr.Derya Altunbaş	*İzmir Demokrasi Üniversitesi*
66. Prof. Dr.Elif Çolakoğlu	*Jandarma Ve Sahil Güvenlik Akademisi*
67. Prof. Dr.MustafaTaşlıyan	*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*
68. Prof. Dr. Sait Aşgın	*Karabük Üniversitesi*
69. Prof. Dr.Dilek Beyazlı	*Karadeniz Teknik Üniversitesi*
70. Prof. Dr.Hasan Yaylı	*Kırıkkale Üniversitesi*
71. Prof. Dr.Yavuz Bozkurt	*Kütahya Dumlupınar Ünversitesi*
72. Prof. Dr.İsmail Bakan	*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*
73. Prof. Dr.Gül Üstün	*Marmara Üniversitesi*
74. Prof. Dr. Fatma Ayanoğlu	*Marmara Üniversitesi*
75. Prof. Dr.Murat Cemal Yalçıntan	*Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi*
76. Prof. Dr.Bayram Coşkun	*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi*
77. Prof. Dr.Namık Kemal Öztürk	*Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi*
78. Prof. Dr.Önder Kutlu	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
79. Prof. Dr.Selim Kılıç	*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*
80. Prof. Dr. Serap Kayasü	*Orta Doğu Teknik Üniversitesi*
81. Prof. Dr.Bahar Gedikli	*Orta Doğu Teknik Üniversitesi*
82. Prof. Dr. Halil İbrahim Aydınlı	*Sakarya Üniversitesi*
83. Prof. Dr.Ahmet Mutlu	*Samsun Ondokuzmayıs Üniversitesi*
84. Prof. Dr.Hacer Tuğba Eroğlu	*Selçuk Üniversitesi*
85. Prof. Dr. İlham Enveroğlu	*Selçuk Üniversitesi*
86. Prof. Dr.Hüseyin Gül	*Süleyman Demirel Üniversitesi*
87. Prof. Dr. Berkan Demiral	*Trakya Üniversitesi*
88. Prof. Dr.Mahmut Güler	*Trakya Üniversitesi*
89. Prof. Dr.Prof. Dr. Murat Erdoğan	*Türk Alman Üniversitesi*
90. Prof. Dr.Menaf Turan	*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi*
91. Doç. Dr. Nazlı Yücel Batmaz	*Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
92. Doç. Dr.Can Giray Özgül	*Ankara Üniversitesi*
93. Doç. Dr.Cem Barlas Arslan	*Anadolu Üniversitesi*
94. Doç. Dr.Şeniz Anbarlı Bozatay	*Balıkesir Üniversitesi*
95. Doç. Dr.Dilek Türker	*Balıkesir Üniversitesi*
96. Doç. Dr.Hasan Hakan Okay	*Balıkesir Üniversitesi*
97. Doç. Dr.Sabahattin Karaman	*Balıkesir Üniversitesi*
98. Doç. Dr.Sabriye Çelik Uğuz	*Balıkesir Üniversitesi*
99. Doç. Dr.Şerif Öner	*Balıkesir Üniversitesi*
100. Doç. Dr.Tahsin Güler	*Balıkesir Üniversitesi*
101. Doç. Dr.Yasemin İnce Güney	*Balıkesir Üniversitesi*
102. Doç. Dr.Yusuf Yıldız	*Balıkesir Üniversitesi*
103. Doç. Dr.Arman Zafer Yalçın	*Balıkesir Üniversitesi*
104. Doç. Dr. Yelda Yücel	*Bilgi Üniversitesi*
105. Doç. Dr.Yasemin Mamur Işıkçı	*Giresun Üniversitesi*
106. Doç. Dr.Kadir Caner Doğan	*Gümüşhane Üniversitesi*
107. Doç. Dr. Uğur Sadioğlu	*Hacettepe Üniversitesi*
108. Doç. Dr. Abdullah Taştekin	*Harran Üniversitesi*

109. Doç. Dr.Abdullah Aydın	*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
110. Doç. Dr. Murat Sezik	*İnönü Üniversitesi*
111. Doç. Dr.Gülizar Çakır Sümer	*İnönü Üniversitesi*
112. Doç. Dr.Aslı Erbil	*İstanbul Teknik Üniversitesi*
113. Doç. Dr.Murat Şentürk	*İstanbul Üniversitesi*
114. Doç. Dr. Aziz Belli	*Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi*
115. Doç. Dr.Kemal Yaman	*Karabük Üniversitesi*
116. Doç. Dr. Sefa Usta	*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*
117. Doç. Dr.Örgen Uğurlu	*Kocaeli Üniversitesi*
118. Doç. Dr.Rasim Akpınar	*Manisa Celâl Bayar Üniversitesi/*
119. Doç. Dr.Ahmet Uçar	*Manisa Celâl Bayar Üniversitesi*
120. Doç. Dr.Buğra Özer	*Manisa Celâl Bayar Üniversitesi*
121. Doç. Dr. Aynur Can	*Marmara Üniversitesi*
122. Doç. Dr.İmam Bakır Kanlı	*Marmara Üniversitesi*
123. Doç. Dr.YaseminÇakırerÖzservet	*Marmara Üniversitesi*
124. Doç. Dr.İsmail Sevinç	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
125. Doç. Dr. Erhan Örselli	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
126. Doç. Dr.Belgin Uçar Kocaoğlu	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
127. Doç. Dr.ErdalBayrakcı	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
128. Doç. Dr.Mustafa Kocaoğlu	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
129. Doç. Dr.Lale Özgenel	*Orta Doğu Teknik Üniversitesi*
130. Doç. Dr.Nilay Yavuz	*Orta Doğu Teknik Üniversitesi*
131. Doç. Dr.Özer Köseoğlu	*Sakarya Üniversitesi*
132. Doç. Dr. Hayriye Sağır	*Selçuk Üniversitesi*
133. Doç. Dr. Elvettin Akman	*Süleyman Demirel Üniversitesi*
134. Doç. Dr.SedaHilmiye Bostancı	*Tekirdağ Namık Kemal Üniversitesi*
135. Doç. Dr.Fulya Akyıldız	*Uşak Üniversitesi*
136. Doç. Dr.Vedat Yılmaz	*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi*
137. Doç. Dr.Yıldız Atmaca	*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi*
138. Doç. Dr. Aysu Uğurlar	*Van Yüzüncü Yıl Üniversitesi*
139. Doç. Dr.Muharrem Eş	*Yalova Üniversitesi*
140. Dr. Öğr. Üyesi Berat Akıncı	*Adana Alparslan Türkeş Bilim Ve Tek. Üniversitesi*
141. Dr. Öğr. Üyesi Vicdan Cevher Kılıç	*Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi*
142. Dr. Öğr. Üyesi İhsan Keleş	*Ankara Hacı Bayram Veli Üniversitesi*
143. Dr. Öğr. Üyesi MdMoynul Ahsan	*Ankara Üniversitesi*
144. Dr. Öğr. Üyesi Ayşe Gamze Çiftçi Aytekin	*Balıkesir Üniversitesi*
145. Dr. Öğr. Üyesi Erdal Gümüş	*Balıkesir Üniversitesi*
146. Dr. Öğr. Üyesi Yasemin Hayta	*Balıkesir Üniversitesi*
147. Dr. Öğr. Üyesi Yonca Altındal	*Balıkesir Üniversitesi*
148. Dr. Öğr. Üyesi Salih Çiftçi	*Bartın Üniversitesi*
149. Dr. Öğr. Üyesi Ülke Evrim Uysal	*Beykent Üniversitesi*
150. Dr. Öğr. Üyesi Yunus Emre Ayna	*Bingöl Üniversitesi*
151. Dr. Öğr. Üyesi Ahsen Saçlı	*Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi*
152. Dr. Öğr. Üyesi Mesut Koç	*Burdur Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi*
153. Dr. Öğr. Üyesi Enes Battal Keskin	*Bursa Uludağ Üniversitesi*
154. Dr. Öğr. Üyesi Gülçin Tunç	*Bursa Uludağ Üniversitesi*
155. Dr. Öğr. Üyesi İbrahim Tanju Akyol	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
156. Dr. Öğr. Üyesi Melike Erdoğan	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
157. Dr. Öğr. Üyesi Salih Ziya Kutlu	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
158. Dr. Öğr. Üyesi Şermin Atak	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
159. Dr. Öğr. Üyesi Alper Bilgili	*Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi*
160. Dr. Öğr. Üyesi İsmail Güneş	*Çukurova Üniversitesi*
161. Dr. Öğr. Üyesi Hicran Hamza Çelikyay	*Düzce Üniversitesi*
162. Dr. Öğr. Üyesi Asmin Kavas Bilgiç	*Eskişehir Osmangazi Üniversitesi*

163. Dr. Öğr. Üyesi İlke Bezen Tozkoparan	*Fırat Üniversitesi*
164. Dr. Öğr. Üyesi Yeliz Polat	*Fırat Üniversitesi*
165. Dr. Öğr. Üyesi Ayşegül Kılınç	*Gaziantep Üniversitesi*
166. Dr. Öğr. Üyesi Eylem Beyazıt	*Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi*
167. Dr. Öğr. Üyesi Cemal Salman	*İstanbul Üniversitesi*
168. Dr. Öğr. Üyesi Çağrı Çolak	*Trabzon Üniversitesi*
169. Dr. Öğr. Üyesi Murat Demirel	*Kafkas Üniversitesi*
170. Dr. Öğr. Üyesi Hikmet Kuran	*Kapadokya Üniversitesi*
171. Dr. Öğr. Üyesi Muhammed Yunus Bilgili	*Karadeniz Teknik Üniversitesi*
172. Dr. Öğr. Üyesi Aytuğ Altın	*Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi*
173. Dr. Öğr. Üyesi Eray Aktepe	*Kastamonu Üniversitesi*
174. Dr. Öğr. Üyesi Sinan Levend	*Konya Teknik Üniversitesi*
175. Dr. Öğr. Üyesi İsmail Başaran	*Manisa Celâl Bayar Üniversitesi*
176. Dr. Öğr. Üyesi Gizem Aksümer Kaynarca	*Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi*
177. Dr. Öğr. Üyesi Fadim Yavuz	*Necmettin Erbakan Üniversitesi*
178. Dr. Öğr. Üyesi Abdullah Karataş	*Niğde Ömer Halisdemir Üniversitesi*
179. Dr. Öğr. Üyesi Tuğçe Şanlı	*Ondokuz Mayıs Üniversitesi*
180. Dr. Öğr. Üyesi Ebru Tekin Bilbil	*Özyeğin Üniversitesi*
181. Dr. Öğr. Üyesi İbrahim İrdem	*Polis Akademisi*
182. Dr. Öğr. Üyesi Korkmaz Yıldırım	*Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi*
183. Dr. Öğr. Üyesi Hale Biricikoğlu	*Sakarya Üniversitesi*
184. Dr. Öğr. Üyesi Saim Can Beritan	*Samsun Ondokuzmayıs Üniversitesi*
185. Dr. Öğr. Üyesi Dilek Çelik	*Şırnak Üniversitesi*
186. Dr. Öğr. Üyesi Gündüz Aksu Kocatürk	*Tokat Gaziosmanpaşa Üniversitesi*
187. Dr. Öğr. Üyesi Gökhan Zengin	*Trakya Üniversitesi*
188. Dr. Öğr. Üyesi Pınar Akarçay	*Trakya Üniversitesi*
189. Dr. Öğr. Üyesi Sinan Gürcüoğlu	*Uşak Üniversitesi*
190. Dr. Öğr. Üyesi Salih Batal	*Yalova Üniversitesi*
191. Dr. Öğr. Üyesi Erhan Kurtarır	*Yıldız Teknik Üniversitesi*
192. Dr. Gizem Caner	*Uluslararası Kıbrıs Üniversitesi*
193. Öğr. Gör. Ali Erfidan	*Balıkesir Üniversitesi*
194. Öğr. Gör. Caner Börekçi	*Balıkesir Üniversitesi*
195. Öğr. Gör. Volkan Topçu	*Yalova Üniversitesi*

T.C.
BALIKESİR
VALİLİĞİ
TBB
UCLG
MEWA
WALD
UNDP
UNHCR
MARMARA
BELEDİYELER
BİRLİĞİ